

Архив Војводине Нови Сад

ЗРАК БИЛИ РИЗНИЦА

20. 10. 1960

Као уметнику, сликару, увек ми је најтеже било да се речима представим. Оправдање тражим у дубоком убеђењу да су моји радови све оно што имам да кажем о себи.

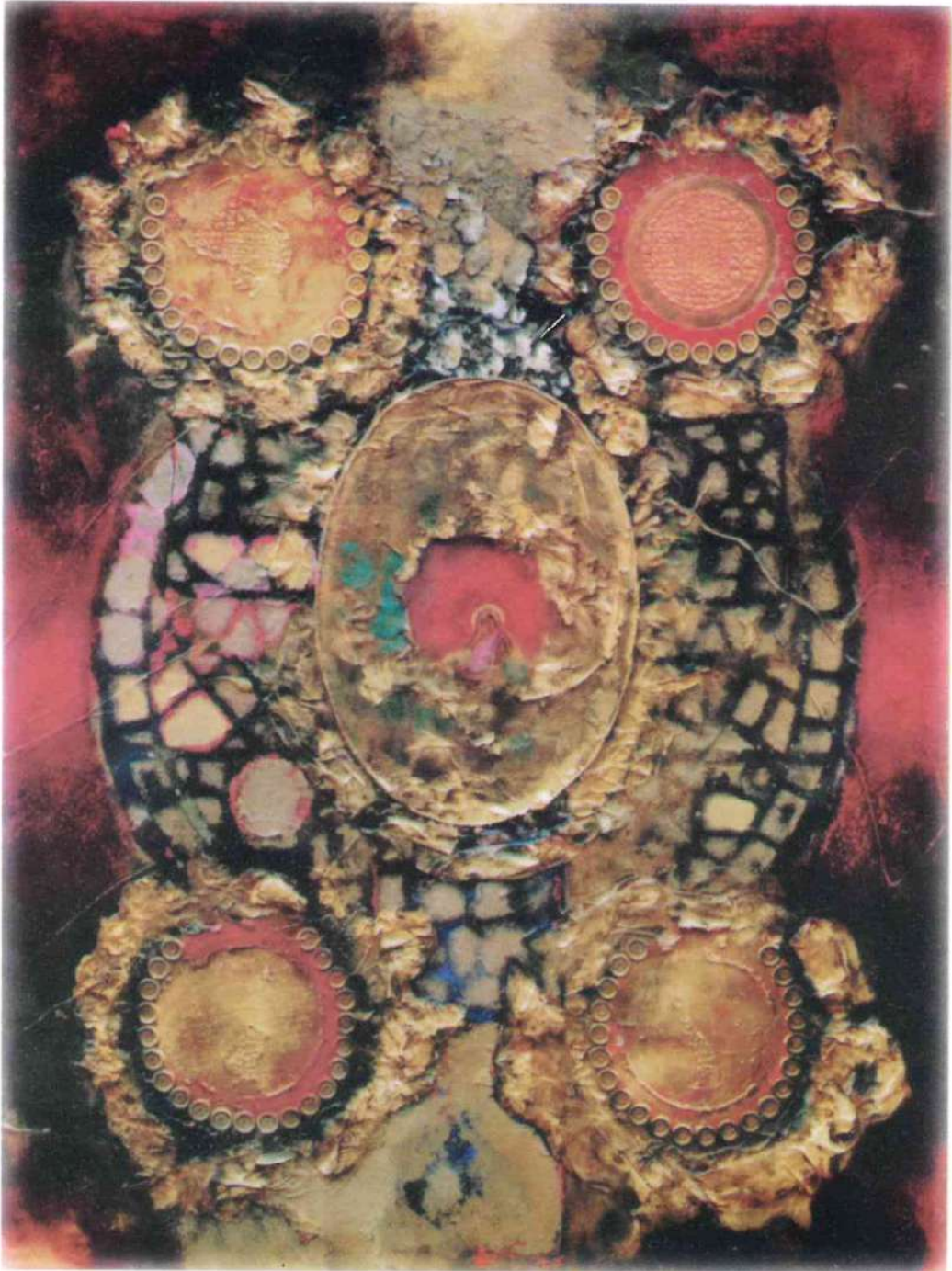
Ипак, професионала обавеза ми налаже да овој изложби придодам основне податке из моје биографије.

Рођен сам 7. 9. 1957. године у Новом Саду. Школовао сам се у Образовном центру за графички дизајн „Богдан Шупут“ Нови Сад. Знања сам проширивао у уметничким радионицама Миће Михајловића, Паје Радовановића, Мирослава Антића и Миодрага Недељковића. Од онога што се зове занат уметника, највише ми је дао магистар графике, Слободан Бата Недељковић.

Од времена када сам своје радове први пут представио јавности прошло је 20 година, а у том периоду бележим четири групне изложбе у Новом Саду (две припадају Октобарском салону). Групне изложбе у Сремским Карловцима, Београду, Пећи, Будви, Дубровнику, Ријечи, Херцег Новом и две на бијеналу југословенске минијатуре у Горњем Милановцу и две у Херенбергу (Немачка). Од самосталних изложби бележим три у Новом Саду, две у Београду, као и по једну у Сремским Карловцима, Борову, Даљу, Вуковару и једну у Западном Берлину.

Поред сликарства и графике бавим се и графичким дизајном.

Зоран Бабин припада већ афирмисаној групи аутора млађе генерације новосадских сликара. Превасходно се бави графиком и графичким дизајном, али има запажене радове и у другим сликарским техникама. За ову изложбу припремио је 24 рада, који су настали у периоду 1991-1996 година.

Прва асоцијација при сусрету са сликама Зорана Бабина била ми је помисао на познату међуратну групу ликовних уметника „Зограф“. Чланови „Зографа“ имали су два основна става: први, да се оснивањем сопственог ликовног израза или стила супротставе утицајима западних покрета и тенденција у ликовној уметности, и други, да на таквој основи обнове и реafirмишу нашу средњевековну и народну традицију. Чини ми се, да је сав ликовни ангажман Зорана Бабина у овом тренутку управо усмерен ка томе циљу.

Од почетка педесетих година и победе нефигуративног сликарства, ликовни критичари из Југославије, готово једногласно усмеравали су југословенску ликовну уметност ка слепом опонашању онога што се у ликовном свету дешавало у Европи. Сви они који су подстицаје тражили у сопственој ликовној традицији дочекани су са презиром и подсмехом, а њихова дела била су предмет жестоких „критика“ и поређења са Европом. Мало је било уметника који су сликали другачије и јавно смели да истакну, како инспирацију траже у сопственој ликовној баштини, као што је то чинио, рецимо, Лазар Возаревић.

Подстакнут средњевековним предметима чудесне лепоте сачуваним у манастирским ризницама Србије, Бабин храбро улази у трагање за сопственим ликовним изразом у чијој основи ће бити архетипови и симболи хришћанске и византијске цивилизације. Он тражи нешто ново, спаја наизглед неспојиво, транспонује, сублимише... Његови радови су јединствена комбинација слика и предмета примењене уметности. На обичну подлогу ставља апликације од канапа којима ствара основни линеарни цртеж. Затим, додаје печате од бакра и папира са утиснутим симболима ћирилског писма или неких других ознака хришћанске цивилизације. Између њих су рељефни наноси боје којом он оивичава ликове светаца, доведене до симбола. Уместо богате драперије, која прати форму ликова на средњевековним фрескама, утискује разнобојне комаде стакла. Ту су још делови ифора, лукова и портала, розете са прочеља моравских манастира и коначно, крст као свеопшти симбол наше припадности византијско-хришћанској и православној цивилизацији. У сваком потезу је приметан труд да слику доведе до симбола, да свођењем само на оно што је и универзално и непролазно дође до најбољег решења.

Ниједан потез или акценат бојом није случајан, све има свој дубљи смисао - и златна боја као подлога сликама из циклуса „Храмови“, графикама из циклуса „Витражи“, бифоре на сликама из циклуса „Прозори“, или уношење копија средњевековних повеља у најновије радове као подлоге за ауторску надградњу.

Очигледно је аутор подстицај за свој уметнички ангажман нашао у српској средњевековној културно-историјској баштини, а одређене елементе строгим селекционисањем и суптилном уметничком транспозицијом довео до прочишћења савременог ликовног израза, који носи доста одлика потпуно самосталног ликовног језика. Верујем да је пут ослањања на сопствену ликовну традицију и њено коришћење за ликовни подстицај најближи његовом начину изражавања и сигурно да је на добром путу.

Већ при првом сусрету са овим радовима видљива је занатска сигурност и добро познавање графичких техника које се користе, али и жеља за откривањем новог, за експериментом. Бабин је изградио занимљив ликовни језик, савременог израза, његове графике говоре сопственим симболима о једном свету чије одгонетање захтева интелектуални напор. Ма колико то чудно изгледало - ово сликарство је и веома ангажовано, оно у себи крије веома одређен став аутора, али и питања, која распињу сваког уметника, о свету који нас окружује, о догађајима који нас подстичу или паралишу.

За већину радова можемо рећи да су ове слике „нешто између“, нису ни графике, ни цртежи, ни слике у уљу, већ једна врста новог, сопственим напором изнедреног поступка, који без сумње никога не оставља равнодушним.

У овом свету великих идеја и универзалних симбола као да нема места за ликовне људи, за оно што је пролазно. Бабин слика само оно што остаје и траје вековима - симболе божанског и националног трајања.

Павле Станојевић

Шта ради Зоран Бабин у својим сликама (док се враћа кући) ?

Бди ли над вечером тринаест апостола ?

Као један од њих, наискап неиспија ли вино да се у сирће претворило не би ?

Замишљен над крстом, он слика усхићеност, нас, путника намерника што уснама приносимо мрву хлеба његова, умочену у со (док ржу коњи, он смерно поткива слике).

Онда га нема ?

Остану контуре трошности куће, мирис земље, зној мајстора. Линије његове - винова лоза што носи у себи зрневље будуће духовне сласти, ону слику нашег зрења самосвести што мине над водама (малим и великим) над великим водама наших сеоба над плодом водичом духовног постања.

И ево га звизне нам, однекуд, из боје тек нанешене, док потпирује стару ватру узимајући јој меру (а вода у цезвама ври...).

Гле, и ми смо патина!

Чујем на сликама: кључ, у брави Хиландара и Студенице, шкрипне окрене се око себе. Осврнем ли се, видим лице заборављено.

Шта ће моја ватра на сликама Зорана Бабина ? Ватрице моја, је л' ти зима ? (док висе на чивилуку наши мантили очекујући да их огрнемо) он наставља, међутим, свој сан.

Куд ли је то почео да одлази Зоран Бабин, правећи апликације Времену и Простору (док Анштајн, рецимо, промиче Скерлићевом и виче крпимо кишобране).

Куд ли се то враћам, очи у очи, са Зораном Бабином ?

О какву смо се то гранчицу саплели у космосу? Моје временце, не зна куд ће, ал ти захваљује на ризници, на ињу.

Шта се то десило над Бабином (Вавилоном) у зорама Зорановог открића, док је на кишу коју ископавамо ударао печат неке модрине, своје, и истраживачку бодрост бодрио (а телефон звонио...).

Песнику се приснило: Зоран Бабин клечи пред својим телом а Време му се испод слике потписује...

А можда он то у ствари, само слика нека своја села својој ћерки Милици, и зорује...

П.С. Све остало је бар билијар у космосу.

Миодраг Петровић

ИЗЛОЖБУ ПОМОГЛИ

OFFSETPRINT

NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE

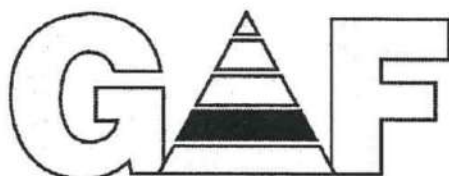
21000 NOVI SAD, Matice srpske 6 Tel./Fax: 021/622-431, 612-767, 616-271

FRUSCO

- сирупи
- газирани сокови
- ђус
- ракија

НОВИ САД, Првомајска 33, Тел. 021/399-560, Факс: 56-213

ISO 9000
EN 45000

PROJEKTOVANJE KONSLATING OBUKA ZA SISTEME KVALITETA

Gesellschaft Action Firmma - GmbH, Novi Sad Matice srpske 4a, Tel./Fax 021 623-096, 26-020

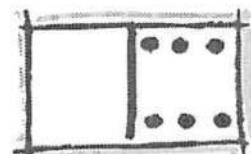
PROPISI KNJIGOVODSTVO FINANSIJE

Vojvode Mišića 13, Novi Sad

◆ **DOMINO**

◆ Agencija za kreativne komunikacije

◆ Tel./Fax: 021/622-431, 616-271

DOMINO

Изложбу припремили и организовали:
Архив Војводине Нови Сад
Директор изложбе: Павле Станојевић
Лектор: Весна Башић

Дизајн и припрема: **DOMINO** Нови Сад
Штампа: **OFFSET PRINT**
Тираж: 500
Нови Сад, 1996

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД

1926 - 1996